

Fejlesztő nevelés-oktatás

„Úgy érezzük, hogy amit teszünk, csak egy csepp a tengerben.
Anélkül a csepp nélkül azonban sekélyebb volna a tenger.”

(Kalkuttai Teréz anyja)

A „Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 3-4.§-a alapján súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók tankötelezettségének teljesítését fejlesztő nevelés-oktatás keretében gyógypedagógiai intézmények szervezik a 2013/2014-es tanévtől kezdődően. A rendelet adta lehetőség által intézményünkben a **fejlesztő nevelés-oktatás 2013. szeptembertől** kezdődően alapellátási feladat.

Hitvallásunk

A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek személyiségének struktúrája eltér az épekétől, többnyire az épek közösségétől elszigetelten élnek. A környezeti ingerek percepcióz zavarai és a tapasztalatszerzés akadályozottsága személyes izolációt okoz.

Minél súlyosabb a sérülés, annál inkább ki vannak szolgáltatva környezetüknek.

Legfontosabb feladat, hogy **empatikus odafordulással, érzelmileg biztonságot és elfogadást nyújtó légkör megteremtésével, a személyes kötődések lehetőségével** kimozdításra kerüljenek elszigetelt állapotukból. A közvetlen környezet érzékelését, megtapasztalását segítik a sokoldalú, gazdag, motiváló környezeti ingerek.

A személyiségfejlesztés, valamint a szocializáció lehetőségeinek felhasználásával mód van az egyéni szükségletek, kívánságok átélésére – ezzel is szolgálva a megfelelő komfortérzetet és segítve a lehetőségekhez mérten az elérhető legjobb életminőséget.

Az Nkt. 2011. évi CXCV. törvény 15. § (2) alapján intézményünk a fejlesztő nevelés-oktatást **egyéni** illetve **csoporthoz** formában szervezi meg.

„**Fejlesztő iskolás**” **csoporthoz**, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Fogyatékosok Otthona, „**Gólyafészek Otthon**” területén található épületben működnek (Karcag, Zöldfa út 48.). Jelenleg négy csoport munkáját 4 fő pedagógus irányítja (3 fő gyógypedagógus, 1 fő konduktor) és 3 fő gyógypedagógus asszisztens segíti.

Csoportjaink a 2019/2020-as tanévben

Cinege csoport (6 fő)

Osztályfőnök: Magyar Ildikó – gyógypedagógus

A gyógypedagógiai munkát segíti: Horváthné Raffai Judit – gyógypedagógus asszisztens

Ficánka csoport (6 fő)

Osztályfőnök: Gyurkóné Kiss Anikó – gyógypedagógus

A gyógypedagógiai munkát segíti: Fazekas Istvánné – gyógypedagógus asszisztens

Micimackó csoport (6 fő)

Osztályfőnök: Oláh Katalin – gyógypedagógus

A gyógypedagógiai munkát segíti: Péntek Katalin – gyógypedagógus asszisztens

Napraforgó csoport (5 fő)

Osztályfőnök: Némethné Szopkó Mária – konduktor

A gyógypedagógiai munkát segíti: Fodor Csaba Mihályné – gyógypedagógus asszisztens

Az **egyéni fejlesztést**, a fejlesztő nevelés-oktatásban részesülő **tanulók otthonában** - jelenleg 5 járásban (Karcagi, Kunhegyesi, Mezőtúri, Tiszafüredi, Törökszentmiklósi) – óraadó gyógypedagógus kollégák segítségével szervezzük, illetve **a tanulók gondozási helyén** („Gólyafészek Otthon”) látjuk el.

A fejlesztő nevelés-oktatás rendje

Intézményünkben a fejlesztő nevelés-oktatás a tanév rendjét követi, nem tagolódik tanítási évfolyamokra. A fejlesztő nevelés-oktatásban a tanulók csoportokba sorolásáról – a gyógypedagógusok véleményének kikérésével – az intézmény vezetője dönt. A csoport alakítás szempontjai lehetnek: életkor, fogyatékoság, fejlettségi szint.

A csoportjainkba kerülés feltétele olyan súlyos és halmozott fogyatékoság fennállása, melyben az értelmi akadályozottság meghatározónak tekinthető. A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztése, nevelése és oktatása során egyaránt teret kap a **csoportközösségben, kiscsoportban**, illetve **egyéni** megvalósuló fejlesztés. A csoportban végzett nevelésre, oktatásra, fejlesztésre a tematikus egységek feldolgozása, a szociális kapcsolatok kialakítását segítő **„reggeli körök”,** valamint a **szabadidős és kreatív foglalkozások** (művészeti jellegű alkotótevékenység, zene stb.) során nyílik alkalom. A csoportban végzett tevékenységek szükségesek a közösségi élmények átéléséhez, a közösséghez tartozás megéléséhez, a társakkal való együttműködés megtapasztalásához és gyakorlásához, azaz a szociális és érzelmi nevelés alapvető feladatainak megvalósításához. A csoportban és a csoportért végzett tevékenység az egyes tanulók kompetenciaérzését is növeli.

A fejlesztő nevelés-oktatás feladata

- Olyan környezet biztosítása, amely a tanuló testi, értelmi és szociális képességeinek kibontakozását segíti.
- A normalizáció és a participáció alapelvei érvényesülésének biztosítása a nevelés, oktatás és fejlesztés során.
- A környezet megismerésének elősegítése.
- Az énkép, önismeret kialakulásának segítése.
- Az önrendelkezés elismerése és a gyermekkor megélésének biztosítása.
- Testi és lelki egészség biztosítása, jó testi - lelki közérzet megteremtése.

- Segédeszközök felhasználása a fejlesztés, nevelés során.
- Esztétikai, érzelmi élményszerzés biztosítása.

A súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekek nevelés-oktatása során a tanulás és tanítás hagyományos felfogása nem alkalmazható. A fejlesztésük speciális megközelítést igényel. A fejlesztés alapfeltétele a kapcsolatteremtés és a kommunikáció lehetőségének a feltárása, mely megmutatja a hozzájuk vezető utat. A legalapvetőbb szintű megnyilvánulásokat is értelmes közlésként kell értelmeznünk.

A tanulási folyamat átszövi a mindennapos tevékenységek teljes spektrumát, nemcsak a direkt fejlesztési helyzetekben van jele (önkiszolgálási feladatok és alapszükségletek kielégítése közben kapcsolat-kezdeményezés és fenntartás, kommunikációs helyzetek kihasználása, pozitív érzelmi ráhangolódás).

A fejlesztés területei

A fejlesztési területek, melyeket a 22/2006.(V.22.) OM rendelet határoz meg:

- kognitív funkciók fejlesztése
- az érzékelés, észlelés fejlesztése
- beszédfejlesztés
- a kommunikáció fejlesztése
- esztétikai nevelés
- érzelmi és szociális nevelés
- a mozgásnevelés
- önkiszolgálásra nevelés

A mindennapi munkában az egyes fejlesztési területek nem különíthetők el egymástól, az egyes területek fejlesztési céljai, feladatai egymással összefüggve, egymást erősítve és kiegészítve jelennek meg.

A gyógypedagógiai nevelés fő területei átszövik a gyermekek egész napját. A csoportos és egyéni foglalkozásokon több terület célzott fejlesztése történik. A fejlesztési területek nem választhatók külön, egységbe fonódnak, komplexen érvényesülnek.

A mi intézményünkben minden gyermek, tanuló esetében megkeressük és megerősítjük azt a képességet, amely a legjobb, amelyre aztán építeni lehet. Ezt a nemes feladatot, küldetesként látják el a nevelőtestületeink tagjai.

„Annak, ha egy ember nem tart lépést társaival, az lehet az oka, hogy más ritmust hall. Hagyni kell, hadd lépjen arra a zenére, amit ő hall, bármilyen lassú és távoli is a dallam.”

(Thoreau)

Beszámoló a MAGYE Shf szakosztályi találkozóról

A MAGYE Shf szakosztályi találkozója a Debreceni Nagytemplomi Református Egyházközség Immánuel Otthona és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolája szervezésében **2017. október 19-én Debrecenben** került sor. Iskolánkat a fejlesztő iskolai munkaközösség négy pedagógusa képviselte.

Az érdeklődők számára Győri Zsófia intézményvezető adott tájékoztatást a fejlesztő iskoláról, valamint az intézmény egyéb közoktatási és szociális feladatellátásáról, szolgáltatásairól.

A részletes ismertetés után tanítási órák-foglalkozások megtekintésére nyílt lehetőségünk. A kínálatból az alábbiakat választottuk:

- **Snoezelen terápia**
- **Konduktív nevelés**
- **Szűkebb és tágabb környezet**
- **Mozgásnevelés**

A foglalkozások érdekesek, sokszínűek és jó hangulatúak voltak. Megtapasztalhattuk, hogy a személyes odafordulás, a bizalomépítés, az ismeretátadás gyermekközpontúsága minden tevékenységben, minden pillanatban jelen van. Láthattuk az infokommunikációs és AAK eszközök hasznosságát a gyakorlati alkalmazásban is. A foglalkozásokat vezető pedagógusok és a munkájukat segítő asszisztensek kiváló felkészültséggel, nagy szakértelemmel és tudatossággal végezték a feladatukat. A tanulók motiváltak és aktivizálhatók voltak és láthatóan nagyon jól érezték magukat.

A foglalkozás-látogatások után tájékoztatást kaptunk a pályázatokról és az aktuális AAK tudnivalókról. Ebéd után meghallgattuk a bemutató órákat tartó pedagógusok ismertetőjét, majd megbeszélhettük a foglalkozások tapasztalatait. A résztvevők kiemelték a jó gyakorlatok bemutatásának fontosságát, hasznosságát.

A találkozó során sok hasznos tapasztalatot szereztünk, valamennyien gazdagabbak lettünk ismeretekkel, jó gyakorlatokkal, ötletekkel.

Köszönjük a részvételi lehetőséget!

A munkaközösség tagjai: Oláh Katalin, Némethné Szopkó Mária, Magyar Ildikó Zsuzsanna, Szőke Ágnes Andrea

Kisújszállás, 2017. október. 20.